

کپی راجع به مجموعه «ماجرای بیست»

تا حالا به این فکر کردین که یه دانش آموز توی ۲۴ ساعت شبانه روز چی کار می کنه؟

◀ هفت هشت ساعت می خوابه و استراحت می کنه.

◀ حداقل هفت ساعت تو مدرسه ست که شیش ساعتش رو سر کلاسه و (احتمالاً) داره درس گوش می ده.

◀ حدود یک ساعت تو راه خونه به مدرسه و مدرسه به خونه ست.

◀ سه چهار ساعتی هم توی خونه با کتابا و درساش مشغوله و گشتی می گیره.

◀ چهار پنج ساعت از وقتش هم می ره برای غذاخوردن، حضور در آغوش گرم خانواده و کارای شخصی مهم و بازی گوش (که شامل گوشه بازی هم می شه!).

خُب! با این حساب و کتابا معلوم می شه یه دانش آموز، ۷۵/۶۲۵ درصد از زمان بیداریش رو با درس و مشق و کتاب و مدرسه و معلم می گذرونه با کلی اتفاقات تلخ و شیرین؛ پس بی راه نیست که بگیم:

«ماجرای بیست» ماجرای اصلی زندگی یه دانش آموزه.

ما توی خیلی سبز، این مجموعه رو آماده کردیم چون واقعن دلمون می خواد داستان مدرسه رفتن و درس خوندن شما و این عمری که به پاش گذاشتین، پایان خیلی خوش و شکوهمندی داشته باشه!

ماجرای من و هویت اجتماعی

این که آدم چیزی که نمی دونه، رو فک می کنه می دونه، خیلی چیز خطرناکیه. می دونین چه خطری وجود داره؟ خطر ابتلا به سندرومی به نام «همه چیز دانی» یا «خوددانا پنداری»!

در فرهنگ این آدمها واژه «نمی دونم» وجود نداره. اینا در حالی که در جهل مطلق به سر می برن درباره همه چیز نظر کارشناسی می دن.

خدا نکنه که این عقل گُلّا مسئول یه جامعه بشن. اون موقع است که جامعه به فنا می ره!

علوم اجتماعی از اون دسته علومیه که «همه چیز دانا» فک می کنن به طور مادرزادی تخصص دارن. ولی واقعیت اینه که جوامع، از آدمها تشکیل شدن و آدم موجودی پیچیده (و شاید پیچیده ترین مخلوق خدا) است. ارتباط و کنار هم قرار گرفتن این اجزای پیچیده مجموعه های پیچیده تری رو می سازه که تحلیل کردن اونا واقعاً تخصص می خواد.

من همین جا اعتراف می کنم که از علوم اجتماعی هیچی نمی دونم و از شما بچه ها می خوام این درس رو جدی بگیرین تا بتونید با علوم و دانشتون، فرهنگ «همه چیز دانی» رو ریشه کن کنید.

یادتون نره جواب سؤالی رو که نمی دونید، بگید «نمی دونم»!

سپاس از همه کسانی که برای این کتاب زحمت کشیدن، مخصوصاً مؤلف گرانقدر این کتاب خانم پایمزد گرامی و هم چنین مسئول اجرایی این کتاب خانم قموشی گرامی.

این اثر را با دنیایی از مهر تقدیم می‌کنم به:

معلمان و دانش‌آموزان ایران‌زمین

معلمانی که اندیشیدن را به ما می‌آموزند

و با نام و مرام نیکوی خویش در تاریخ بشریت ماندگار می‌شوند

و

دانش‌آموزان توانمند و پرسش‌گر دنیای امروز که در جست‌وجوی معنای حقیقی

زندگی تلاش می‌کنند و آینده‌ای درخشان را رقم خواهند زد.

به نام حضرت دوست

سلام!ام دوستان؛ سلامی چو بوی خوش آشنایی

خدا را سپاس می‌گویم که فرصتی دیگر عنایت فرمود تا بتوانم در مسیر افزایش آگاهی دانش‌آموزان سرزمینم قدمی بردارم و با کتاب «**ماجرای بیست هویت اجتماعی**» همراه شما باشم.

دروووود و صد درووووود بر یکایک عزیزانی که این اثر را مطالعه می‌فرمایند: اساتید و همکاران ارجمند، مشاوران فرهیخته، والدین گرامی و دانش‌آموزان بسیاااااااااا عزیز ...

سلاماااااااااا و صد سلاماااااااااا بر مخاطبان ویژه این اثر؛ یعنی شما **دانش‌آموزان پایه دوازدهم رشته‌های علوم تجربی و ریاضی - فیزیک**، که بی‌تردید از آینده‌سازان ایران عزیز می‌باشید. ضمن آرزوی موفقیت برای شما در همه عرصه‌های زندگی، توجه شما را به مطالب زیر جلب می‌نمایم:

با توجه به این‌که درس هویت اجتماعی به صورت **امتحان نهایی** برگزار می‌شود و معدل دروس امتحانات نهایی نیز نقش مؤثری در قبولی **کنکور** ایفا می‌کند، بنا به پیشنهاد «مدیران فرهیخته و دوراندیش انتشارات خیلی خووووووب خیلی سبز»، تألیف کتاب **ماجرای بیست هویت اجتماعی** در دستور کار قرار گرفت. بر این اساس ما تصمیم گرفتیم مطالب را به گونه‌ای بنویسیم که شما بتوانید با خواندن آن به اهداف زیر برسید:

- ❶ یادگیری مفاهیم کلیدی کتاب هویت اجتماعی
- ❷ کاربرد مفاهیم در مواجهه با سؤالات امتحان نهایی
- ❸ تسلط روی مثال‌ها و پرسش‌های متن کتاب درسی و حتی مصادیق خارج از کتاب درسی برای آمادگی بیشتر جهت پاسخ‌گویی به سؤالات امتحان نهایی
- ❹ علاوه بر موارد فوق، شما با درک مفاهیم کلیدی علوم اجتماعی قادر خواهید بود در عرصه زندگی اجتماعی، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را پیش‌بینی و حتی مورد ارزیابی علمی قرار دهید.

کتاب **ماجرای بیست هویت اجتماعی** شامل ۴ بخش زیر می‌باشد که در ادامه به توضیح آن‌ها می‌پردازیم.

بخش ۱ - درس‌نامه: شما در این بخش، در واقع یک **شبیه‌سازی از کلاس درس** را ملاحظه خواهید کرد. به این ترتیب که **مؤلف** در نقش **مدرس**، به تدریس مطالب می‌پردازد. تیتراهای اصلی و فرعی دروس کاملاً مشخص هستند و تمامی مفاهیم و تعاریف با توجه به تیتراهای درس، در دسته‌بندی‌های منظم و طبقه‌بندی‌شده در قالب متن، جدول و نمودار و ... بیان می‌شوند و به منظور عمق‌بخشیدن به یادگیری دانش‌آموزان از مثال‌های متعدد استفاده می‌شود. از سوی دیگر، شما **دانش‌آموزان** قادر خواهید بود با درک مطالب و مفاهیم درس، به سؤالاتی که در حین تدریس مطرح می‌شود، پاسخ داده و با حضور فعال و در مواردی با طرح مصادیق خارج از کتاب، مشارکت زیبایی را در روند تدریس به نمایش بگذارید.

در متن هر درس‌نامه **تصاویری از کتاب درسی** را مشاهده می‌فرمایید. انتخاب این تصاویر به دلیل ارتباط آن‌ها با مفاهیم کلیدی درس می‌باشد. حتماً به تصاویر و زیرنویس مربوط به آن‌ها دقت کنید. برخی از این موارد در آزمون‌های نهایی مورد سؤال واقع می‌شوند.

کادر حالا تو بگو: شما در هر درس، ۲ بار با این کادر روبه‌رو خواهید شد: **۱** بعد از تدریس نیمی از محتوای هر درس **۲** بعد از اتمام تدریس.

در هر مرحله باید بتوانید به سؤالات مطرح‌شده هر بخش پاسخ دهید. (البته بدون نگاه کردن به پاسخ سؤالات). در صورتی که با دقت درس‌نامه را مورد مطالعه قرار داده باشید، قطعاً قادر به پاسخ‌گویی سؤالات خواهید بود.

این درس در یک نگاه: شما در این قسمت با یک **نمودار درختی** مواجه خواهید شد که در آن تمامی مفاهیم کلیدی درس (اصلی و فرعی) به صورت طبقه‌بندی‌شده ملاحظه می‌شود. نمودار مذکور قادر است ضمن انسجام‌بخشی مفاهیم با یکدیگر، زمینه نظم‌بخشیدن به محتویات ذهنی شما را نیز فراهم سازد.

بخش ۲ - سؤالات امتحانی: در این بخش شما با انواع متعدد سؤالات امتحانات نهایی، سؤالات تألیفی و سؤالات چالشی به ترتیب زیر روبه‌رو خواهید شد:

۱ سؤالات نهایی سال‌های گذشته به صورت طبقه‌بندی‌شده (براساس تاریخ برگزاری آزمون‌ها و به تفکیک تیپ سؤالات)

۲ انواع سؤالات تألیفی از کتاب درسی به ترتیب تیپ سؤالات (ص - غ / جای خالی / تست / کوتاه‌پاسخ / جدول و نمودار / تشریحی و ...)

۳ سؤالات تألیفی و مفهومی به صورت **سؤال چالشی** و سخت‌تر از سؤالات امتحانات نهایی این سؤالات چالشی به گونه‌ای طراحی شده‌اند که شما بتوانید با انواع مثال‌های مفهومی فراتر از سطح کتاب درسی آشنا شوید و علاوه بر عمق‌بخشیدن به یادگیری خود در فهم مفاهیم دروس و تسلط بر آن‌ها، نسبت به توانایی خود در پاسخ‌گویی به سؤالات امتحان نهایی نیز اطمینان حاصل نمایید.

بخش ۳ - پاسخ تشریحی سؤالات: در این بخش، پاسخ کامل و تشریحی تمام سؤالات امتحانی این کتاب (به تفکیک سؤالات) قابل مشاهده است. سعی کنید بدون مشاهده پاسخ‌ها، سؤالات امتحانی هر درس را پاسخ دهید و به ارزیابی خود بپردازید. در صورتی که در پاسخ برخی سؤالات دچار تردید بودید، به این بخش مراجعه فرمایید.

بخش ۴ - امتحانات تألیفی نوبت اول و دوم - امتحانات نهایی:

۱ دو آزمون نوبت اول (دروس ۵ - ۱)

۲ دو آزمون نوبت دوم تألیفی (کل کتاب = دروس ۱۰ - ۱)

۳ دو آزمون نهایی (خرداد ۱۴۰۳ و خرداد ۱۴۰۲)

پاسخ آزمون‌های فوق نیز در انتهای کتاب ماجرایی بیست قرار گرفته است تا در صورت نیاز و به منظور ارزیابی خود، به این بخش مراجعه کنید.

تلاش ما در این اثر، این بوده است که مطالب کتاب درسی با طبقه‌بندی مناسب و سهولت بیشتری در اختیار شما قرار گیرد. در عین حال توصیه می‌شود حتماً کتاب درسی را نیز به موازات این کتاب مطالعه بفرمایید.

در پایان:

۱ با سپاس از حسن اعتماد «مدیران ارشد انتشارات خیلی سبز» در پیشنهاد تألیف این اثر به اینجانب، به ویژه «استاد گرامی جناب آقای مهندس هاشمی» که هم با رهنمودهای ارزشمند خویش در مراحل تألیف کتاب نقش مؤثری داشتند و هم با سعه صدر در پذیرش پیشنهادات و نقطه‌نظرات جهت بهبود فرایند تألیف این اثر همکاری و همراهی نمودند.

۲ با تشکر از «سرکار خانم قموشی» بسیار عزیز که با احساس مسئولیت و تعهد، با پیگیری‌های منظم، هماهنگی‌های پروژه را بر عهده داشتند و مراحل اجرایی فعالیت‌ها را مدیریت کردند.

۳ با سپاس فراوان از «واحد پرتلاش تولید» که بی‌تردید تجميع محتوای کتاب و جلوه‌ها و زیبایی‌های بصری این اثر، نتیجه توانمندی، دقت، حوصله و سخت‌کوشی ایشان است.

کلام آخر: خدایا، من از تو بهترین سرنوشتی را که مقدر شده است، برای این عزیزان، مخاطبان و خوانندگان این اثر درخواست می‌کنم.

دوستدار و آرزومند موفقیت شما

اشرف پایمزد

فهرست

درس‌ها

درس‌نامه و سؤال پاسخ

۹۱	۸	درس اول: کنش‌های ما
۹۲	۱۴	درس دوم: پدیده‌های اجتماعی
۹۳	۲۲	درس سوم: جامعه و فرهنگ (جهان اجتماعی)
۹۵	۳۰	درس چهارم: ارزیابی فرهنگ‌ها
۹۷	۳۷	درس پنجم: هویت
۹۸	۴۵	درس ششم: بازتولید هویت اجتماعی
۱۰۰	۵۴	درس هفتم: تحولات هویتی جامعه
۱۰۲	۶۴	درس هشتم: بعد فرهنگی هویت ایران
۱۰۴	۷۱	درس نهم: بعد سیاسی هویت ایران
۱۰۶	۸۱	درس دهم: ابعاد جمعیتی و اقتصادی هویت ایران
۱۰۹		مشاوره شب امتحان

آزمون‌های نوبت اول و دوم

سؤال پاسخ

۱۱۳	۱۱۱	امتحان نوبت اول (شماره ۱)
۱۱۶	۱۱۴	امتحان نوبت اول (شماره ۲)
۱۱۹	۱۱۷	امتحان نوبت دوم (شماره ۳)
۱۲۲	۱۲۰	امتحان نوبت دوم (شماره ۴)
۱۲۵	۱۲۳	امتحان نوبت دوم (شماره ۵) امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۲
۱۲۸	۱۲۶	امتحان نوبت دوم (شماره ۶) امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳

درس نامہ 9 سؤالات امتحان

درس ۱: کنش‌های ما

سلام دوستان درس را با مفهوم **کنش انسانی** شروع می‌کنیم و در ادامه به ویژگی‌های **کنش** و پیامدهای آن که از مفاهیم پایهٔ دروس علوم اجتماعی هستند، خواهیم پرداخت.

شایسته است ضمن دقت به تعاریف و مصادیق متعددی که در ادامه از نظراتان خواهد گذشت، علاوه بر **فهم** بهتر موضوعات کتاب، **تأثیر مفاهیم علوم اجتماعی را در عرصهٔ واقعی زندگی اجتماعی** نیز مشاهده فرمایید.

کنش‌های ما

تمامی مخلوقات و موجودات جهان هستی در حال انجام کاری هستند. به عنوان مثال:

- ❶ ماه به دور زمین می‌چرخد.
- ❷ آب در جویبار، روان است.
- ❸ ماه به دور زمین می‌چرخد.
- ❹ خون در رگ‌های آدمی جریان دارد و ...

به تعبیر زیبایی شاعر:

هر ذره که هست، اگر غباری است در پردهٔ مملکت به کاری است

در این میان، انسان‌ها نیز به فعالیت‌های متعددی مشغول هستند؛ مانند:

ورزش، شادی کردن، مطالعه، نماز خواندن و ...

با مقایسهٔ مثال‌های فوق، متوجه **تفاوت فعالیت‌های انسان با فعالیت‌های مخلوقات دیگر** می‌شویم.

در زبان فارسی برای فعالیت‌های انسان از اسامی مختلفی مانند **کار، عمل، فعل و کنش** استفاده می‌شود و برای انجام‌دهندگان این فعالیت‌ها اسامی **کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما، عامل، فاعل و کنشگر** به کار می‌رود.

کنش / کنشگر در علوم انسانی به فعالیتی که انسان با **اراده و آگاهی** انجام می‌دهد، **کنش** و به انجام‌دهندهٔ آن **کنشگر** می‌گویند؛ بر این اساس فعالیت‌هایی مانند غذا خوردن، مطالعه و رانندگی که با اراده و آگاهی ما انسان‌ها انجام می‌شوند، **کنش** محسوب می‌شوند، اما ضربان قلب و گردش خون در بدن، کنش محسوب نمی‌شوند، زیرا با **ارادهٔ** انسان انجام نمی‌گیرند.

ویژگی‌های کنش کنش انسانی ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت سایر مخلوقات، متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها را در جدول ملاحظه می‌کنید:

ویژگی‌های کنش	تعریف	مثال
آگاهانه بودن	❶ کنش، وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود. ❷ سخن گفتن، یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، نمی‌توانیم سخن بگوییم.	❶ فردی که از واژگان و دستور یک زبان (زبان روسی) آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان، سخن بگوید. ❷ استفاده از دفترچهٔ راهنمای دوربین عکاسی یا تلفن همراه، جهت آگاهی از نحوهٔ استفادهٔ آن‌ها می‌باشد.
ارادی بودن	❶ کنش به ارادهٔ انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود. ❷ قرار گرفتن بر سر دوراهی تصمیم‌گیری‌ها، نشانهٔ ارادی بودن کنش است. ❸ برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، ارادهٔ انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد، اما تصمیم به انجام آن نگیرد.*	❶ شما پس از برگشت از دبیرستان، اراده می‌کنید که ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام دهید یا بالعکس. ❷ دانشجویی که بین انتخاب دو رشتهٔ تحصیلی تردید دارد.
هدف دار بودن	❶ فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. ❷ اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد. ❸ پرسش «چرا چنین کردی؟» در ارتباط با هر موضوعی، بیانگر هدف دار بودن کنش است. ❹ انسان‌های مختلف از انجام کنش‌هایشان، هدف‌های یکسانی ندارند.	❶ باز کردن پنجره با هدف تغییر هوای اتاق ❷ چرا در امتحان رانندگی شرکت کردی؟ ❸ فتح قلعهٔ اورست توسط تیم کوهنوردی
معنادار بودن	❶ کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. ❷ انسان‌ها با توجه به معنای کنش، آن را انجام می‌دهند.	❶ دانش‌آموزی که در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه‌خواستن از معلم است. معلم نیز چون معنای کنش او را درمی‌یابد، می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد. ❷ معناهای مختلف بوق زدن راننده: سوار کردن مسافر، اظهار شادی در عروسی، اعتراض به برخی رانندگان، سلام کردن به یک دوست و ...

انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.

- ❖ تصویر سمت راست که احترام نظامی سرباز به ساحت مقدس امام رضا (ع) را نشان می‌دهد، بیانگر معناداربودن کنش انسانی است.
- ❖ تصویر سمت چپ، یک کنش معنادار است و به معنای محبت و دوستی است.
- * کنش‌ها ممکن است با **اشتیاق** یا با **اکراه** یا حتی از **روی اضطرار** و بنا به **ضرورتی** انجام شوند، اما در هر حال، **ارادی** اند. حتی فردی که از خطر می‌گریزد، با **اراده** خود، این کنش را انجام می‌دهد. او می‌توانست بماند، با خطر روبه‌رو شود یا ...
- بر این اساس فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته‌شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب نمی‌شوند، زیرا **ارادی** نیستند.

حالا تو بگو

- سؤال:** ۱- کنش انسان مانند فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. (درست - نادرست)
- ۲- به فعالیتی که انسان با ..... و ..... انجام می‌دهد، کنش انسانی می‌گویند.
- ۳- برنامه‌ریزی درسی شما به منظور موفقیت در کنکور بیانگر کدام ویژگی کنش است؟
- ۴- کدام یک از موارد (گریز از خطر - بسته‌شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر) کنش محسوب می‌شوند؟ چرا؟
- پاسخ:** ۱ نادرست؛ کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. / ۲ اراده - آگاهی / ۳ هدف‌داربودن / ۴ فردی که از خطر می‌گریزد، زیرا فرد با اراده خود، این کنش را انجام می‌دهد.

پیامدهای کنش هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد که شامل **پیامدهای ارادی** و **پیامدهای غیرارادی** می‌باشد. در جدول به مقایسه این پیامدها می‌پردازیم:

پیامدهای کنش	تعریف - مثال
ارادی	۱. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. ۲. این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. ۳. پیامدهای ارادی کنش، احتمالی اند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. (اگر فرد آن‌ها را اراده کند، انجام می‌شوند و اگر اراده نکند، انجام نمی‌گیرند). مثال ۱: دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند (کنش) و به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد (وابسته به اراده کنشگر). استاد به او نمره می‌دهد (وابسته به اراده کنشگر دیگر). مثال ۲: فردی سلام می‌کند، پاسخ‌دادن یا پاسخ‌ندادن او، پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده جواب‌دهنده سلام وابسته است.
غیرارادی	۱. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها بستگی ندارند. ۲. این دسته از پیامدها کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد، بلکه نتیجه طبیعی کنش اند. ۳. پیامدهای غیرارادی کنش قطعی اند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند. مثال ۱: وقتی شما پنجره‌ها را باز می‌کنید (کنش)، هوای کلاس عوض می‌شود (پیامد طبیعی). مثال ۲: فردی که وضو می‌گیرد (کنش)، دست و صورت او پاکیزه می‌شود. (پیامد طبیعی) حدیث امام رضا (ع): وضو سه اثر دارد: نظافت جسم، نشاط روح و تقرب به خداوند متعال.

به تصاویر زیر توجه کنید.

این تصاویر اشاره دارند به **پیامدهای غیرارادی** کنش انسانی:

- ❖ کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی و غیرارادی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است.
- استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی ← کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده
- ❖ لیزخوردن فرد در اثر پا گذاشتن روی پوست موز
- پا گذاشتن روی پوست موز ← لیزخوردن فرد

پیامدهای کنش

نکته: معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به **پیامدهای ارادی** و **غیرارادی** آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها، به دلیل **پیامدهای نامطلوبشان** خودداری می‌کنند.

سؤال: ۱- معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی آن انجام می‌دهند. (درست - نادرست)

۲- پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش، به ترتیب ..... و ..... هستند.

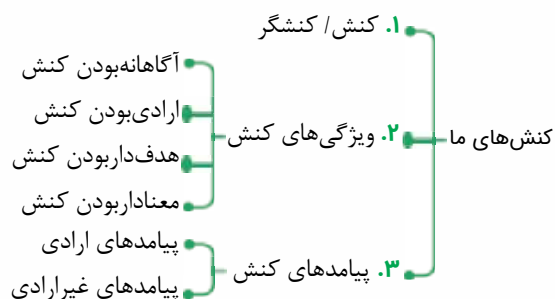
۳- پیامدهایی که خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد: (.....)

۴- ضرب‌المثل (سحرخیز باش تا کامروا گردی) در ارتباط با کدام پیامدهای کنش می‌باشد؟

پاسخ: ۱ نادرست؛ معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. ۲ احتمالی - قطعی /

۳ پیامدهای ارادی / ۴ پیامدهای غیرارادی

این درس در یک نگاه

سؤال‌های امتحانی

☒	☐	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.
☐	☐	۱- فردی سلام می‌کند. پاسخ‌دادن یا پاسخ‌ندادن او پیامد غیرارادی کنش او محسوب می‌شود. (دی ۱۴۰۲)
☐	☐	۲- ورزشکار حرفه‌ای شدن، پیامد غیرارادی ورزش کردن است. (شهریور ۱۴۰۲)
☐	☐	۳- کنش انسان همانند فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. (فرورداد ۱۴۰۲)
☐	☐	۴- فردی که از خطر می‌گریزد، کنشی انجام نداده، زیرا عمل او از روی اضطرار است. (دی ۱۴۰۱)
☐	☐	۵- آسیب‌های تنفسی از پیامدهای غیرارادی مصرف دخانیات است. (شهریور ۱۴۰۱)
☐	☐	۶- کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است. (فرورداد ۱۴۰۱)
☐	☐	۷- برخی پیامدهای کنش، ارادی‌اند که این دسته پیامدها، خودشان کنش هستند. (شهریور ۱۴۰۰)
☐	☐	۸- تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد. کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.
☐	☐	۹- افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه دارند و از آن باخبرند.
☐	☐	۱۰- کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و قصد انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.
☐	☐	۱۱- فعالیت انسان با هدف خاصی انجام می‌شود. اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد.
☐	☐	۱۲- انسان‌های مختلف از انجام کنش‌هایشان، هدف‌های یکسانی دارند.
☐	☐	۱۳- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی‌اند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.
☐	☐	۱۴- پیامدهای غیرارادی کنش انسان‌ها، کنش نیستند و لازم است کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
☐	☐	۱۵- مورد تحسین دیگران قرارگرفتن، پیامد ارادی خوش‌اخلاقی فرد است که وابسته به اراده او می‌باشد.
☐	☐	۱۶- از پیامدهای غیرارادی آلودگی هوا در شهرهای بزرگ، می‌توان به مشکلات تنفسی شهروندان اشاره کرد.
☐	☐	۱۷- احساس خوشحالی فرد، پیامد ارادی گرفتن هدیه در روز تولد او می‌باشد.

در جاهای خالی، عبارات مناسب بنویسید.

۱۸- معلم در صورتی می‌تواند به سؤال دانش‌آموز پاسخ مناسب بدهد که ..... کنش او را بیابد. (شهریور ۱۴۰۲)

۱۹- کنش‌ها ممکن است با اشتیاق یا از روی اضطرار انجام شوند، اما در هر حال ..... هستند. (شهریور ۱۴۰۰)

۲۰- در علوم انسانی به فعالیتی که انسان با اراده و آگاهی انجام می‌دهد، ..... و به انجام‌دهنده آن ..... می‌گویند.

۲۱- سخن‌گفتن، یک ..... است. اگر ما ..... خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، نمی‌توانیم صحبت کنیم.

۲۲- کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، ..... است و انسان‌ها با توجه به ..... کنش، آن را انجام می‌دهند.

۲۳- پیامدهای کنش، عبارت‌اند از: پیامدهای ..... و .....

۲۴- پیامدهای ..... کنش انسان‌ها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

۲۵- پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش انسانی به ترتیب ..... و ..... هستند.

۲۶- مطالعه دفترچه راهنمای کنکور توسط دانش‌آموزان پایه دوازدهم در ارتباط با ویژگی ..... کنش انسانی می‌باشد.

۲۷- دادن کارت قرمز به بازیکن خاطی توسط داور مسابقه فوتبال، به ویژگی ..... کنش انسانی اشاره دارد.

■ به سؤالات چهارگزینه‌ای زیر پاسخ دهید.

۲۸- سلام نظامی سرباز میهن به بارگاه ملکوتی امام رضا علیه السلام به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

- (۱) آگاهانه‌بودن (۲) ارادی‌بودن (۳) معناداربودن (۴) هدف‌داربودن

۲۹- هنگامی که از شما پرسیده می‌شود «چرا امتحان می‌دهید؟» پاسخ شما بیانگر کدام ویژگی کنش است؟

- (۱) آگاهانه‌بودن (۲) ارادی‌بودن (۳) هدف‌داربودن (۴) معناداربودن

۳۰- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.

(۲) برخی آسیب‌های جسمانی و روانی، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است.

(۳) انسان کنش‌ها را با هدف خاصی انجام می‌دهد و همیشه به هدف می‌رسد.

(۴) پاکیزگی دست و صورت پیامد ارادی کنش وضوگرفتن است.

۳۱- درس خواندن برای دستیابی به شغل و درآمد، به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

- (۱) معناداربودن (۲) آگاهانه‌بودن (۳) ارادی‌بودن (۴) هدف‌داربودن

۳۲- عبارت‌های زیر، بیانگر کدام ویژگی کنش است؟

(شهریور ۱۳۰۰ - شهریور ۱۳۰۱)

- وقتی برای اولین بار برای استفاده از یک کالای پیچیده به دفترچه راهنمای آن مراجعه می‌کنیم.

- قرار گرفتن بر سر دوراهی

(۱) ارادی‌بودن - هدف‌داربودن (۲) معناداربودن - هدف‌داربودن

(۳) معناداربودن - آگاهانه‌بودن (۴) آگاهانه‌بودن - ارادی‌بودن

۳۳- دلیل تمایز کنش انسان‌ها از فعالیت سایر موجودات جهان چیست؟

(۱) پیامدهای ارادی (۲) ارادی‌بودن (۳) ویژگی‌های کنش (۴) پیامدهای غیرارادی

۳۴- در کدام گزینه، همه عبارات، کنش انسانی به حساب می‌آیند؟

(۱) سرخ‌شدن چهره - تخیل - پلک‌زدن (۲) کشت و زرع - لبخندزدن - راه‌رفتن

(۳) پیاده‌روی - ضربان قلب - رشد سلول‌های بدن (۴) نفس‌کشیدن - رشد ناخن - تفکر

۳۵- در عبارت «فعالیت انسان با خواست خود او و با قصد خاصی انجام می‌شود.» به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی اشاره شده است؟

(۱) ارادی‌بودن - هدف‌داربودن (۲) معناداربودن - هدف‌داربودن

(۳) هدف‌داربودن - آگاهانه‌بودن (۴) آگاهانه‌بودن - معناداربودن

۳۶- کدام گزینه به ترتیب بیانگر «پیامدهای کنش انسانی - ویژگی‌های کنش» می‌باشد؟

(۱) ارادی و غیرارادی بودن - غیرارادی و معناداربودن (۲) ارادی و آگاهانه‌بودن - ارادی و غیرارادی

(۳) قطعی و احتمالی بودن - ارادی و غیرارادی بودن (۴) ارادی و غیرارادی بودن - ارادی و آگاهانه بودن

۳۷- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی کنش انسانی می‌باشد؟

«با این‌که استفاده از گوشی همراه در زمان امتحانات، وقت مرا هدر می‌دهد، اما نمی‌توانم آن را کنار بگذارم.»

(۱) ارادی‌بودن (۲) معناداربودن (۳) هدف‌داربودن (۴) آگاهانه‌بودن

۳۸- برخاستن نمایندگان مجلس جهت موافقت با طرح‌های قانونی، بیانگر کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی است؟

(۱) هدف‌داربودن (۲) معناداربودن (۳) ارادی‌بودن (۴) آگاهانه‌بودن

۳۹- عبارات زیر به ترتیب در ارتباط با کدام گزینه می‌باشند؟

- برخاستن دانش‌آموزان هنگام ورود معلم

- ثبت نام در کلاس زبان اسپانیایی

- رفع گرسنگی بعد از غذاخوردن

(۱) هدف‌داربودن - ارادی‌بودن - پیامد طبیعی (۲) آگاهانه‌بودن - هدف‌داربودن - پیامد ارادی

(۳) ارادی‌بودن - آگاهانه‌بودن - پیامد ارادی (۴) معناداربودن - آگاهانه‌بودن - پیامد غیرارادی

■ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.

- ۴۰- فعالیت فردی که با اکراه و از روی اضطرار کاری انجام می‌دهد، کنش محسوب می‌شود؟ چرا؟ (دی ۱۴۰۲)
- ۴۱- «مریم در خرید تبلت یا تلفن همراه تردید دارد.» این جمله نشانگر کدام ویژگی کنش است؟ (شهریور ۱۴۰۲)
- ۴۲- یکی از پیامدهای غیرارادی «رعایت حیا» را نام ببرید. (فرورد ۱۴۰۲)
- ۴۳- دیگران در چه صورت می‌توانند به کنشگر، پاسخ مناسب بدهند؟ (دی ۱۴۰۱)
- ۴۴- کدام یک از پیامدهای کنش احتمالی‌اند؟ (شهریور ۱۴۰۱)
- ۴۵- «قرارگرفتن بر سر دوراهی، یکی از ویژگی‌های کنش را نشان می‌دهد.» این عبارت مربوط به کدام یک از ویژگی‌های کنش است؟ (دی ۱۴۰۰)
- ۴۶- ویژگی‌هایی که کنش انسانی را از فعالیت سایر مخلوقات متمایز می‌کنند، نام ببرید.
- ۴۷- کنشگر به چه کسی گفته می‌شود؟
- ۴۸- عبارت «فردی که از واژگان و دستور زبان روسی اطلاعی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.» بیانگر کدام ویژگی کنش انسانی است؟
- ۴۹- کدام دسته از پیامدهای کنش، نتیجه طبیعی کنش هستند؟
- ۵۰- بیت زیر در ارتباط با کدام مفهوم درس می‌باشد؟
- آب این جوی به سرچشمه نمی‌گردد باز بهتر آن است که غفلت نکنیم از آغاز
- ۵۱- کسب آرامش با توکل به خدا، پیامد ارادی کنش انسانی است یا پیامد غیرارادی آن؟
- ۵۲- معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به کدام پیامدهای کنش انجام می‌دهند؟
- ۵۳- چرا انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها خودداری می‌کنند؟
- ۵۴- متن زیر را بخوانید و بنویسید در ارتباط با کدام مفهوم درس می‌باشد.
- پیامبر اکرم ﷺ در پاسخ به فردی که از ایشان پندی خواست، فرمودند: هرگاه تصمیم به کاری گرفتی، اول در نتیجه و عاقبت آن کار تأمل کن. اگر دیدی نتیجه و عاقبتش صحیح است، آن را دنبال کن و اگر دیدی عاقبتش گمراهی و تباهی است، از تصمیم خود صرف نظر کن.
- جدول و نمودار

۵۵- هر یک از عبارات ستون اول با کدام یک از مفاهیم ستون دوم در ارتباط می‌باشد؟ (۱ مورد اضافی است).

عبارات	مفاهیم
الف) دانش‌آموزی دست خود را به منظور اجازه‌خواستن از معلم بالا می‌برد.	۱. آگاهانه بودن
ب) فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود.	۲. ارادی بودن
پ) مطالعه دفترچه راهنمای دوربین عکاسی یا تلفن همراه	۳. کنش انسانی
ت) تا خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.	۴. پیامد ارادی
ث) فعالیتی که انسان با اراده و آگاهی انجام می‌دهد.	۵. هدف‌دار بودن
ج) فعالیت انسان با قصد خاصی انجام می‌شود.	۶. معنادار بودن
	۷. پیامد غیرارادی

۵۶- هر یک از مصادیق ستون اول با کدام یک از مفاهیم ستون دوم در ارتباط می‌باشد؟ (۲ مورد اضافی است).

مصادیق	مفاهیم
الف) تصمیم به مهاجرت	۱. آگاهانه بودن
ب) تناسب اندام از طریق ورزش کردن	۲. ارادی بودن
پ) مطالعه اطلاعات بروشور بسته‌های دارویی	۳. پیامد ارادی
ت) تلاش برای قبولی در رشته پزشکی	۴. هدف‌دار بودن
	۵. معنادار بودن
	۶. پیامد غیرارادی

۵۷- جدول را تکمیل کنید.

کنش	پیامدهای ارادی	
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری
ورزش کردن	؟	مورد تشویق دیگران قرارگرفتن
سیگار و قلیان کشیدن	ترک آن یا معتادشدن به آن	؟
		آسیب و بیماری

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
آرامش درونی	؟	پرهیز از نگاه بد به دیگران	رعایت حیا
؟	مقبولیت در گروه‌های اجتماعی	؟	کنترل خشم

■ به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۵۹- پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش انسانی را با هم مقایسه کنید. (ذکر یک مورد از هر کدام کافی است). (فرداد ۱۳۰۳)

۶۰- پیامدهای ارادی کنش را توضیح دهید. (دی ۱۴۰۰)

۶۱- آیا فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب می‌شوند؟ چرا؟

۶۲- آیا کنش فردی که از خطر مواجهه با سیلاب می‌گریزد، ارادی می‌باشد؟ چرا؟

۶۳- منظور از آگاهانه بودن کنش انسانی چیست؟ یک مثال ذکر کنید.

۶۴- چرا برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است؟

۶۵- هدف دار بودن کنش را توضیح دهید.

۶۶- به مثال زیر توجه کنید و بگویید بیانگر چه موضوعی در ارتباط با هدف دار بودن کنش انسانی می‌باشد؟

(عده‌ای از افراد به استادیوم ورزشی وارد می‌شوند. اعضای تیم فوتبال - مربیان تیم - داوران مسابقه - تماشاگران - عکاسان - گزارشگران و ...)

۶۷- یک کنش انسانی ذکر کنید که معانی مختلف داشته باشد. دو مورد از معانی آن را بنویسید.

۶۸- پیامدهای غیرارادی کنش را توضیح دهید. یک مثال ذکر کنید.

۶۹- در ارتباط با پیامدهای کنش، مفاهیم مرتبط با هر یک از بخش‌های مشخص شده در مثال زیر را بنویسید.

دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند. (.....) مطالب درسی را یاد می‌گیرد. (.....) در آزمون شرکت می‌کند و به سؤالات امتحانی

پاسخ می‌دهد. (.....) استاد متناسب با تلاش دانشجو به او نمره می‌دهد. (.....)

۷۰- منظور از عبارت «پیامدهای ارادی کنش، احتمالی‌اند.» چیست؟ توضیح دهید.

پاسخ نامہ تشریحی

۱. نادرست؛ فردی سلام می‌کند. پاسخ‌دادن یا پاسخ‌ندادن او پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود.
۲. نادرست؛ ورزشکار حرفه‌ای شدن، پیامد ارادی ورزش کردن است.
۳. نادرست؛ کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است.
۴. نادرست؛ فردی که از خطر می‌گریزد، کنش انجام داده، زیرا عمل او ارادی است.
۵. درست
۶. درست
۷. درست
۸. نادرست؛ تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد. کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.
۹. نادرست؛ افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه ندارند و از آن بی‌خبرند.
۱۰. درست
۱۱. درست
۱۲. نادرست؛ انسان‌های مختلف از انجام کنش‌هایشان، هدف‌های یکسانی ندارند.
۱۳. درست
۱۴. نادرست؛ پیامدهای غیرارادی کنش انسان‌ها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
۱۵. نادرست؛ مورد تحسین دیگران قرارگرفتن، پیامد ارادی خوش‌اخلاقی فرد است که وابسته به اراده کنشگران دیگر می‌باشد.
۱۶. درست
۱۷. نادرست؛ احساس خوشحالی فرد، پیامد غیرارادی گرفتن هدیه در روز تولد او می‌باشد.
۱۸. معنای
۱۹. ارادی
۲۰. کنش - کنشگر
۲۱. کنش - آگاهی
۲۲. معنادار - معنای
۲۳. ارادی - غیرارادی
۲۴. غیرارادی
۲۵. احتمالی - قطعی
۲۶. آگاهانه‌بودن
۲۷. معناداربودن
۲۸. ۳ معناداربودن
۲۹. ۳ هدف‌داربودن
۳۰. ۲ برخی آسیب‌های جسمانی و روانی، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است.
۳۱. ۴ هدف‌داربودن
۳۲. ۴ آگاهانه‌بودن - ارادی‌بودن
۳۳. ۳ ویژگی‌های کنش
۳۴. ۲ کشت و زرع - لبخندزدن - راه‌رفتن
۳۵. ۱ ارادی‌بودن - هدف‌داربودن
۳۶. ۴ ارادی و غیرارادی - ارادی و آگاهانه‌بودن
۳۷. ۱ ارادی‌بودن
۳۸. ۲ معناداربودن
۳۹. ۴ معناداربودن - آگاهانه‌بودن - پیامد غیرارادی
۴۰. بله، زیرا با آگاهی و اراده فرد انجام می‌شود.
۴۱. ارادی‌بودن
۴۲. رضایت درونی - احساس آرامش
۴۳. در صورتی که معنای کنش را بفهمد.
۴۴. پیامدهای ارادی
۴۵. ارادی‌بودن
۴۶. آگاهانه‌بودن - ارادی‌بودن - هدف‌داربودن - معناداربودن
۴۷. به انجام‌دهنده کنش، کنشگر گفته می‌شود.
۴۸. آگاهانه‌بودن
۴۹. پیامدهای غیرارادی
۵۰. پیامدهای کنش
۵۱. پیامد غیرارادی
۵۲. پیامدهای ارادی و غیرارادی

۵۳. به دلیل پیامدهای نامطلوب آن‌ها

۵۴. پیامدهای کنش

۵۵. الف ۶ مورد ب ۷ مورد

ب ۱ مورد ت ۲ مورد

ث ۳ مورد ج ۵ مورد

۵۶. الف ۲ مورد ب ۶ مورد

پ ۱ مورد ت ۴ مورد

۵۷

کنش	پیامدهای ارادی		پیامدهای غیرارادی
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	
ورزش کردن	ورزشکار حرفه‌ای شدن		تندرستی
سیگار و قلیان کشیدن		مورد نکوهش دیگران قرارگرفتن	

۵۸

کنش	پیامدهای ارادی		پیامدهای غیرارادی
	وابسته به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	
رعایت حیا		مورد اعتماد دیگران بودن	
کنترل خشم	نگاه‌داشتن زبان از حرف‌های ناپسند		قرب به خداوند

۵۹. پیامدهای ارادی؛ ۱- خودشان کنش هستند. ۲- به اراده انسان‌ها، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته‌اند. ۳- احتمالی‌اند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا انجام نشوند.

پیامدهای غیرارادی؛ ۱- کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد. ۲- نتیجه طبیعی کنش‌اند. ۳- قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند. (ذکر یک مورد از هر کدام کافی است.)

۶۰. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها، یعنی به خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

۶۱. خیر، زیرا غیرارادی هستند و با اراده و آگاهی انسان انجام نمی‌شوند.

۶۲. بله، زیرا با اراده خود، این کنش را انجام می‌دهد. او می‌توانست بماند، با خطر روبه‌رو شود یا ...

۶۳. کنش، وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود. مثال: سخن‌گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، نمی‌توانیم سخن بگوییم.

۶۴. زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد، اما تصمیم به انجام آن نگیرد.

۶۵. منظور از هدف‌داربودن کنش این است که فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد.

۶۶. بیانگر این است که افراد می‌توانند از کنش‌های یکسان، اهداف متفاوتی داشته باشند.

۶۷. بوق‌زدن راننده که در موقعیت‌های مختلف معانی متفاوتی دارد، مانند: سوارکردن مسافر - هشدار به عابر پیاده - اعتراض به رانندگان و ...

۶۸. پیامدهای غیرارادی، پیامدهایی هستند که به اراده انسان‌ها بستگی ندارند. مثال: وقتی پنجره را باز می‌کنیم، هوای کلاس عوض می‌شود.

۶۹. دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند (کنش). مطالب درسی را یاد می‌گیرد (پیامد غیرارادی کنش). در آزمون شرکت می‌کند و به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد (وابسته به اراده کنشگر). استاد متناسب با تلاش دانشجو به او نمره می‌دهد (پیامد ارادی کنشگر دیگر).

آزمون‌های ثبوت اول دوم 9

برای دریافت خلاصه شب امتحانی QR Code روبه‌رو را اسکن کنید.

ردیف	امتحان نوبت اول	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	هویت اجتماعی	نمره
	امتحان شماره ۱	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	Kheilisabz.com	
۱	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص نمایید. (شکل درست عبارات نادرست را بنویسید). (الف) برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد اما تصمیم به انجام آن نگیرد. (ب) بیت «هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای/ من در میان جمع و دلم جای دیگر است»، بیانگر مفهوم کنش اجتماعی است. (پ) لایه‌های عمیق فرهنگ، یعنی ارزش‌ها و هنجارها، در مقایسه با لایه‌های سطحی تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند. (ت) اخلاق قهرمانی با ارزش‌های معنوی دین اسلام سازگاری دارد که ورزش را وسیله می‌داند نه هدف.			۲
۲	در جاهای خالی، عبارات مناسب بنویسید. (الف) آیه «آدمی در گرو عمل خویش است.» توجه به ..... را به انسان متذکر می‌شود. (ب) با مقایسه پدیده‌های طبیعی و اجتماعی می‌توان به نقش اراده و آگاهی انسان‌ها در به وجود آوردن پدیده‌های اجتماعی و در نتیجه، ..... آن پی برد. (پ) فرهنگ .....، همه استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و خواسته‌های معنوی انسان را به فراموشی می‌سپارد. (ت) همه پدیده‌های انسانی و اجتماعی از بُعد ..... و ذهنی برخوردارند ولی همه آن‌ها بُعد محسوس و عینی ندارند. (ث) فرهنگ متجدد غرب به دلیل ..... خود، با بعضی ویژگی‌های اخلاقی مانند فردگرایی و رفاه‌طلبی سازگار است که در ارتباط با آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ غرب شکل می‌گیرند.			۲/۵
۳	به سوالات چهارگزینه‌ای زیر پاسخ دهید. (الف) کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای ارادی کنش، نادرست می‌باشد؟ (۱) این پیامدها خودشان کنش نیستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. (۲) پیامدهای ارادی، به اراده خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. (۳) پیامدهای ارادی کنش، احتمالی‌اند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. (۴) دادن جواب سلام دیگران را می‌توان پیامد ارادی کنش محسوب کرد. (ب) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از این‌که از طریق ..... تحقق پیدا کردند، پدیده‌های ..... را ضروری می‌سازند تا از طریق .....، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. (۱) کنش فردی - نقش اجتماعی و نظام اجتماعی - تشویق و تنبیه (۲) کنش اجتماعی - نظام اجتماعی و جامعه‌پذیری - آرمان‌های اجتماعی (۳) کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - تعلیم و تربیت (۴) کنش فردی - تعلیم و تربیت - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی (پ) در ارتباط با آرمان‌های جامعه ما، هر یک از موارد «دید و بازدید عید نوروز - صرفه‌جویی همگانی در مصرف آب و برق» به ترتیب ..... و ..... قرار دارند. (۱) بیرون از فرهنگ واقعی - درون فرهنگ واقعی (۲) درون فرهنگ واقعی - بیرون از فرهنگ واقعی (۳) بیرون از فرهنگ واقعی - درون فرهنگ واقعی (۴) بیرون از فرهنگ واقعی - بیرون از فرهنگ واقعی (ت) کدام گزینه ویژگی‌های هویتی «زیبابودن» و «کارآفرین‌بودن» را به ترتیب نشان می‌دهد؟ (۱) اکتسابی، فردی و ثابت - انتسابی، اجتماعی و ثابت (۲) اکتسابی، فردی و متغیر - انتسابی، فردی و ثابت (۳) انتسابی، فردی و متغیر - اکتسابی، اجتماعی و متغیر (۴) انتسابی، ثابت و فردی - اکتسابی، فردی و متغیر			۲
۴	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (الف) دیگران چه کسانی هستند؟ (ب) دو مورد از مصادیق فرهنگ را نام ببرید. (پ) جوامع مختلف در چه صورتی از حق منحرف و به سوی باطل گام برمی‌دارند؟ (ت) علوم اجتماعی وقتی از ارزش‌ها و آرمان‌هایی مانند عدالت، مسئولیت و آزادگی سخن می‌گویند، از چه روش‌هایی بهره می‌برند؟ (ث) باهوش‌بودن و اثر انگشت، هر یک بیانگر کدام ابعاد ویژگی فردی هویت می‌باشد؟			۲/۵

ردیف	امتحان شماره ۱	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	هویت اجتماعی
نمره	امتحان شماره ۱	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	Kheylisabz.com
۵	هر یک از مصادیق مندرج در ستون اول، به کدام یک از مفاهیم ستون دوم مربوط می شود؟ (یک مورد اضافی است).	مصادیق	مفاهیم
۱/۵		الف) رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی	۱- کنش اجتماعی
		ب) زندانی کردن مجرمان	۲- ارزش
		پ) احترام به دانشمندان و مفاخر ایرانی	۳- پدیده اجتماعی
		ت) آشنا کردن افراد جامعه با آسیب های مواد مخدر	۴- هنجار
		ث) فکر کردن به عظمت کائنات	۵- کنش فردی
		ج) کمک به مستمندان	۶- جامعه پذیری
			۷- کنترل اجتماعی
۶	در عبارات زیر، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می باشد؟ الف) با (افزایش جمعیت - کاهش جمعیت) یک قوم، فرهنگ و آیین، امکان تأثیرگذاری آن ها بر سایر اقوام، فرهنگ ها و آیین ها افزایش می یابد. ب) بخشی از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند. (فرهنگ واقعی - فرهنگ عمومی) پ) در فرهنگ (اسلام - غرب)، انسان حق ندارد برخلاف اراده الهی، در جهان طبیعت و بدن خود تصرفاتی انجام دهد.		۱/۵
۷	هر یک از عبارات زیر بیانگر چه مفهیمی می باشند؟ الف) بخش هایی از فرهنگ که مربوط به قوم، قشر، صنف و گروه خاصی است: (.....) ب) بخش هایی از فرهنگ که از نظر علمی، صحیح و مطابق فطرت انسان باشد: (.....) پ) آن چه در پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می شود و با آن، هر شخص از افراد دیگر متمایز می گردد: (.....)		۱/۵
۸	جدول را تکمیل کنید.		۱/۵
		پیامدهای ارادی	کنش
		وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر
		پ) (.....)	الف) (.....)
		ب) (.....)	ثبت نام در دانشگاه
۹	به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید. آیا افراد مختلف در انجام کنش های مشابه، اهداف یکسانی دارند؟ با ذکر مثال توضیح دهید.		۱
۱۰	آیا جامعه و فرهنگ صرفاً تابع خواست و اراده انسان هاست؟ یا خود الزام هایی دارند که بر کنش های ما تأثیر می گذارد؟		۱/۵
۱۱	الف) فرهنگ واقعی را تعریف کنید. ب) وظیفه برنامه ریزان فرهنگی در هر جامعه چیست؟		۱/۵
۱۲	با ذکر مثالی توضیح دهید آیا انسان ها قادر هستند ویژگی هایی را که در به دست آوردن آن ها نقشی ندارند، تغییر دهند؟		۱
	جمع نمرات		۲۰

۱. الف درست (۰/۵)

ب نادرست؛ بیت «هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است» بیانگر مفهوم کنش اجتماعی نیست. (۰/۵)

ب نادرست؛ لایه‌های عمیق فرهنگ، یعنی ارزش‌ها و عقاید، در مقایسه با لایه‌های سطحی، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند. (۰/۵)

ت نادرست؛ اخلاق پهلوانی با ارزش‌های معنوی دین اسلام سازگاری دارد که ورزش را وسیله می‌داند نه هدف. (۰/۵)

۲. الف پیامدهای کنش (۰/۵)

ب معناداربودن (۰/۵)

پ سکولار (۰/۵)

ت معنایی (۰/۵)

ث رویکرد دنیوی (۰/۵)

۳. الف ۱ - این پیامدها خودشان کنش نیستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. (۰/۵)

ب ۳ - کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - تعلیم و تربیت (۰/۵)

پ ۲ - درون فرهنگ واقعی - بیرون از فرهنگ واقعی (۰/۵)

ت ۳ - انتسابی، فردی و متغیر - اکتسابی، اجتماعی و متغیر (۰/۵)

۴. الف دیگران یعنی کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها دست به کنش می‌زنند. (۰/۵)

ب پوشش افراد جامعه، گویش‌ها، صنایع دستی، بازی‌های محلی و آداب و رسوم. (ذکر دو مورد) (۰/۵)

پ در صورتی که به حق ایمان نیاورند و مطابق با آن عمل نکنند. (۰/۵)

ت عقلانی و وحیانی (۰/۵)

ث باهوش‌بودن: نفسانی - اثر انگشت: جسمانی (۰/۵)

۵. الف مورد ۴: هنجار (۰/۲۵)

ب مورد ۷: کنترل اجتماعی (۰/۲۵)

پ مورد ۲: ارزش (۰/۲۵)

ت مورد ۶: جامعه‌پذیری (۰/۲۵)

ث مورد ۵: کنش فردی (۰/۲۵)

ج مورد ۱: کنش اجتماعی (۰/۲۵)

۶. الف افزایش جمعیت (۰/۵)

ب فرهنگ عمومی (۰/۵)

پ اسلام (۰/۵)

۷. الف خرده‌فرهنگ (۰/۵)

ب فرهنگ حق (۰/۵)

پ هویت فرد (۰/۵)

۸.

پیامدهای غیرارادی	پیامدهای ارادی		کنش
	وابسته به اراده دیگری	وابسته به اراده کنشگر	
پ افزایش اعتمادبه‌نفس (۰/۵)	ب مورد تشویق دیگران قرارگرفتن (۰/۵)	الف ارائه مقالات پژوهشی در همایش علمی (۰/۵)	ثبت نام در دانشگاه

۹. خیر. به عنوان مثال، عده‌ای از افراد به استادیوم ورزشی وارد می‌شوند، (۰/۵) مانند اعضای تیم، مربیان تیم، داوران مسابقه، تماشاگران، عکاسان، گزارشگران و ...، اما هر گروه دارای اهداف متفاوتی هستند. (۰/۵)

۱۰. خیر. انسان‌ها با آگاهی، اراده و نیز با کنش‌های اجتماعی خود در ساختن جامعه و فرهنگ مشارکت می‌کنند ولی جامعه و فرهنگ بعد از آن که پدید آمدند، الزام‌هایی را ایجاد می‌کنند که بر کنش‌های ما تأثیر می‌گذارد. (۱/۵)

۱۱. الف بخشی از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند. (۰/۵)

ب برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، (۰/۵) زمینه تحقق هر چه بیشتر فرهنگ آرمانی و ورود آن به قلمرو فرهنگ واقعی را فراهم کنند. (۰/۵)

۱۲. بله. به عنوان مثال، ما در به دست آوردن موقعیت اجتماعی که در زمان تولد از طریق خانواده به ما داده می‌شود نقشی نداشتیم، (۰/۵) ولی ما می‌توانیم با کنش‌هایمان در طول زندگی آن را تغییر دهیم. (۰/۵)